

УДК 351

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2021.4.10>

В. М. Квасова

аспірант

Університету державної фіскальної служби України,

член правління

ГО «Міжнародна екологічна безпека»

АНАЛІЗ І ОЦІНКА НИНІШНЬОГО СТАНУ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИНЦИПІВ/КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНУ СИСТЕМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сучасний етап розвитку концепції корпоративної соціальної відповідальності в Україні можна оцінити як проміжний між періодом становлення та сталості. З одного боку, велика кількість українських компаній із національним та іноземним капіталом вдало використовують принципи КСВ. Є велика кількість вдалих кейсів щодо ведення компаніями соціально відповідальної діяльності стосовно внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. З іншого боку, цей напрям діяльності бізнесу не отримав із боку держави комплексної підтримки. У законодавстві відсутнє чітко визначене та закріплене поняття корпоративної соціальної відповідальності. При цьому наявні практики КСВ та інструменти, що використовують соціально відповідальні компанії, повністю відповідають міжнародним стандартам. Більшість компаній вже публікує нефінансову звітність, яка містить інформацію про сталий розвиток, кадрову та соціальну політику. Отже, наступним кроком у забезпеченні сталого розвитку українського суспільства, країни, держави є комплексне впровадження концепції КСВ у поточну діяльність бізнес-структур із долученням представників малого та середнього бізнесу. Водночас системної перебудови потребують процеси публічного адміністрування. Функції держави та бізнесу щодо впливу на суспільний розвиток значно різняться. Водночас поряд із відмінностями існують і спільні ознаки. Держава, що створює правила і норми (законодавча влада), забезпечує та супроводжує їх відповідне виконання (виконавча та судова влада), являє собою велику корпорацію з певною структурою (системою), встановленими зв'язками між своїми елементами та притаманними їм процесами. Виконуючи свої функції, органи державної влади мають не лише сприяти розвитку соціально відповідального бізнесу, а й імплементувати принципи соціальної відповідальності у свою діяльність, тобто інтегрувати їх у систему і процеси публічного управління. Соціально відповідальна діяльність вже має базові орієнтири в державному секторі завдяки сучасній реформі системи публічного адміністрування. Децентралізація, новий адміністративно-територіальний устрій, використання ціннісного та компетентнісного підходів стають фундаментальним підґрунтям інтеграції основних принципів соціально відповідальної діяльності в роботу і органів державної влади.

Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність (КСВ), система і процеси публічного управління, соціальна відповідальність держави, імплементація принципів КСВ, сучасні практики КСВ.

Постановка проблеми. Сталий розвиток країн оцінюється певним переліком критеріїв. За глобальним індексом сталості і конкурентоспроможності країни оцінюються за п'ятьма категоріями:

- природний капітал;
- інтелектуальний капітал та інновації;
- ефективність використання ресурсів та інтенсивність;

- ефективність управління;
- соціальний капітал.

За даними аналітичного центру SolAbility, який здійснив аналіз 131 показника за зазначеними п'ятьма категоріями, Україна посіла 66 місце з 47,3 бала зі 180 країн. Причому очолила рейтинг Швеція з 61,2 бала, а середній бал стійкої конкурентоспроможності дорівнює 45,3 бала, що менше 50% від можливого

найкращого бала (100). Тобто навіть лідери знаходяться на значній відстані від ідеалу: 61,2 vs 100 [1].

Проаналізовані компанією SolAbility категорії відповідають не лише характеристикам сталого розвитку. Вони чітко корелюють з ознаками та змістом корпоративної соціальної відповідальності. І місце України в рейтингу свідчить, що на національному рівні належить здійснити багато роботи в створенні соціально відповідального середовища. «Зокрема, часто трапляється помилкове сприйняття корпоративної соціальної відповідальності, несистемність у практиках КСВ, дотримання компаніями стандартів КСВ лише в певних пунктах та ігнорування інших» [2].

Тому система публічного управління в Україні має не лише здійснювати регулюючий вплив на розвиток корпоративної соціальної відповідальності бізнесу, а й розробити і відпрацювати концепцію соціальної відповідальності органів публічного управління та інших державних інституцій різного рівня, комплексно інтегрувати всі аспекти і принципи соціальної відповідальності в діяльність держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і публічного управління значно інтенсифікувалися протягом останніх десяти років. І держава нині розглядається як суб'єкт соціальної відповідальності не лише за ознакою виконуваних функцій, а й за змістом основної діяльності кожного державного органу.

О. Бобровська у своєму дослідженні сучасних трендів розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні загалом та в публічному адмініструванні зокрема оперує поняттями «КСВ у місцевому самоврядуванні», «інтегрована спільна відповідальність». Дослідниця визначає перелік суб'єктів КСВ на рівні громад та виділяє ієрархічні рівні прояву КСВ у місцевому самоврядуванні [3].

І.М. Кліменко у висновках своєї аналітичної статті стосовно ролі КСВ у реалізації цілей сталого розвитку стверджує: «Єдність економічних, соціальних та екологічних інтересів має реалізовуватись через відповідну систему взаємної відповідальності людини, держави, суспільства й бізнесу. Такий підхід сприятиме формуванню нового мислення й усвідомлення своєї самоцінності людиною та призначення її в суспільстві, забезпеченню постійної взаємодії між різними

суб'єктами економіки у процесі їх соціального співіснування» [4].

І.Г. Савченко, досліджуючи соціальну відповідальність органів державної влади, визначив: «Соціальна відповідальність держави виступає визначальним фактором утвердження демократичних засад в українському суспільстві. Стабільність будь-якої держави залежить від того, наскільки гармонійно поєднані в суспільстві цінності усіх рівнів: загальні – сформовані в ході розвитку державності (фактори цивілізаційної самоідентифікації); особливі – суспільні норми та традиції (фактори порозуміння та стабільності); одиничні – групові та персоналізовані цінності (фактори задоволення власним життям). Соціальна відповідальність є одним із найефективніших засобів підтримання цілісності суспільства, суспільної злагоди, соціальної справедливості, вдосконалення суспільних відносин. Концепція розподілу соціальної відповідальності в системі державного управління передбачає чітке розмежування функцій, завдань, повноважень, компетенцій та необхідних для їх виконання ресурсів» [5].

Сучасні практичні кейси та процеси трансформації системи публічного управління в напрямі децентралізації, діджиталізації, впровадження ціннісного підходу в державну службу в Україні свідчать про наявність значних позитивних змін у бік соціальної відповідальності державного управління і водночас серйозних викликів щодо «соціалізації» системи публічного управління.

Мета статті. Головною метою цього дослідження є аналіз і оцінка нинішнього стану впровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності у функціонування системи публічного управління в Україні. У межах поставленої мети було здійснено моніторинг організаційно-правової бази функціонування соціально відповідальної діяльності в Україні, а також ґрунтовний огляд і аналіз з оціночними висновками щодо діючих практик у бізнесі та публічному управлінні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Переходячи до безпосереднього огляду та аналізу сучасних практик КСВ, слід навести короткий опис базових аспектів, принципів та регламентуючих документів, які наповнюють соціальну відповідальність бізнесу змістом.

По-перше, це три ключових напрями: екологічний, соціальний, управлінський. Сталий стан економіки та суспільства досягається лише зав-

дяки комплексному усвідомленню та практичному вирішенню відповідних завдань.

По-друге, всі складники корпоративної соціальної відповідальності витікають із напрямів, що зазначені вище. Права людини, трудові відносини, довкілля, відносини зі споживачами, чесні операційні практики, розвиток громад, корпоративне управління – це той перелік аспектів, що стосується соціальної відповідальності як підприємницьких структур, так і органів публічного управління. У більш вузькому сенсі наведені аспекти скорочують до трьох принципів КСВ: людина, планета, економічний добробут.

По-третє, *соціальна* держава має відповідати за реалізацію цієї ознаки, а задля цього треба формувати та відпрацьовувати механізми і процеси соціально відповідального функціонування системи публічного управління.

КСВ у бізнесі вже доволі довгий період реалізується в Україні, спираючись на міжнародні регламенти та орієнтири: Глобальний договір ООН, Глобальна ініціатива зі звітності, ISO 2600, Цілі сталого розвитку ООН, Керівні принципи ОЕСР тощо. Наявність нефінансової звітності, наприклад, значно підвищує репутацію компанії та рівень довіри до неї. Від України бізнес очікує прийняття Національного плану з КСВ, введення в українське законодавство терміна «корпоративна соціальна відповідальність».

В 2021 році Кабінетом Міністрів України схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року, яка враховує як міжнародні стандарти та принципи КСВ, так і національний досвід, практики. Органи державної влади та місцевого самоврядування є безпосередніми учасниками реалізації відповідної державної політики [6].

Моніторинг останніх практик КСВ та експертної думки свідчить про те, що національні компанії прагнуть бути соціально активними та відповідальними. Це перш за все компанії, що орієнтовані на сталий розвиток, мають у структурі департаменти з КСВ або об'єднану з відділом PR функцію КСВ.

Значна кількість із них вже становить нефінансову звітність стосовно сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності, детально розкриваючи напрями, зміст та цілі проведених заходів.

Розглянемо сучасний формат представлення звітності та забезпечення прозорості діяльності соціально відповідальної компанії в Україні.

Прагнення до сталого розвитку і причетність до комплексної реалізації концепції КСВ Агрохолдинг «Астарта-Київ» декларує вже в header (основного меню) своєї вебсторінки, де окремо виділено вкладку «Сталий розвиток», яка своєю чергою містить відомості про зміст соціально відповідальних дій.

Водночас компанія щороку надає у відкритому доступі «Звіт зі сталого розвитку». Цей звіт розділено за напрямками сталого розвитку з попереднім наведенням загальних питань стосовно місії та цінностей, стейкхолдерів, фінансових та операційних результатів.

«Фокус соціальної відповідальності Компанії змістився у 2020 році на боротьбу з пандемією і став одним із першочергових завдань. Загалом за рік було інвестовано 49,3 млн грн (1,6 млн євро) в ініціативи з розвитку місцевих громад...» [7].

На прикладі «Астарта-Київ» можна продемонструвати комплексну і гнучку соціальну відповідальність сучасної української компанії (Таблиця 1).

Звіт містить 83 сторінки і розгорнуто висвітлює повний перелік соціально відповідальних заходів бізнесу агрохолдингу, їх мету та змістовне наповнення.

З боку держави паралельно з бізнесом також створюються позитивні тренди в реформуванні системи публічного управління. Спрямованість на децентралізацію, реформування державного управління, діджиталізація та використання ціннісного підходу в державній службі мають трансформувати як структуру, так і процеси функціонування органів державної управління всіх рівнів.

Затверджена до 2025 року Стратегія реформування державного управління має на меті «побудову в Україні спроможної сервісної та цифрової держави, яка забезпечує захист інтересів громадян на основі європейських

Таблиця 1

Розподіл бюджету КСВ за соціальним аспектом*

Напрями фінансування	Питома вага, %
Охорона здоров'я	56
Інфраструктура	12
Освіта	6
Культура і спорт	5
Інше	21

*Таблицю сформовано автором з використанням Звіту зі сталого розвитку за 2020 рік Агропромхолдингу «Астарта-Київ» [8]

стандартів та досвіду». У результаті проведення реформи очікується:

- забезпечення надання послуг високої якості та формування зручної адміністративної процедури для громадян і бізнесу;
- формування системи професійної та політично нейтральної публічної служби, орієнтованої на захист інтересів громадян;
- розбудова ефективних і підзвітних громадянам державних інституцій, які формують державну політику та успішно її реалізують для сталого розвитку держави [9].

Отже, постає питання оцінки стану діяльності органів публічного управління всіх рівнів, державних підприємств та установ із позиції відповідності принципам КСВ. Беручи до уваги стратегічне завдання КМУ щодо створення професійної, результативної, ефективної та підзвітної системи центральних органів виконавчої влади, спробуємо поступово проаналізувати ситуацію стосовно соціально відповідальної діяльності різних гілок та рівнів публічного управління.

На законодавчому рівні соціально відповідальні відносини зі стейкхолдерами (зацікавленими сторонами) в державному управлінні (як і в бізнесі) регулюються Конституцією України, Кодексом законів про працю, Господарським, Бюджетним кодексами та цілою низкою Законів про екологічний аудит, доступ до публічної інформації, охорону праці, запобігання корупції, громадські об'єднання, тобто базове нормативне забезпечення здійснення соціально відповідальної діяльності в Україні вже існує. Поряд із тим, як вже було зазначено вище, її розвиток потребує додаткових законодавчих ініціатив у частині закріплення в нормативних актах терміна «корпоративної соціальної відповідальності», а також розробки концепції соціальної відповідальності в державному управлінні.

Виконавча влада, що представлена Кабінетом Міністрів, міністерствами та регіональними органами, є одним із ключових джерел формування сучасної концепції соціальної відповідальності в суспільстві. Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України створюють нормативну базу та стратегічні орієнтири для функціонування державних інститутів. В результаті це призводить до «зниження адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання, покращення якості надання адміністративних послуг, забезпечення закон-

ності та передбачуваності адміністративних дій підвищує позиції держави в міжнародних рейтингах, а також має велике значення для підвищення рівня довіри громадян та бізнесу до держави...» [9].

Розробка та видання цих регламентів вже є соціально відповідальною поведінкою центральних органів виконавчої влади.

Трансформація міністерств у напрямках оптимізації інфраструктури, скорочення штатів та підвищення рівня заробітної плати, модернізації органів управління державною службою та процедури проведення конкурсів на посади державної служби, вдосконалення системи принципів і критеріїв оцінки державного управління, зменшення гендерних розривів чітко свідчить про соціальну орієнтовану стратегію реформ.

Успішні кейси з оптимізації оргструктури було реалізовано Міністерством економіки під час роботи міністра Айвараса Абрамавічуса. З 2014 по 2016 рік було оптимізовано оргструктуру, що призвела до 50-відсоткового скорочення штату з відповідним вивільненням бюджетних коштів на підвищення рівня оплати праці. В 2016 році була запущена нова електронна система держзакупівель Prozorro, що радикально змінила процедури проведення тендерів на закупівлю товарів, робіт і послуг для держави.

Створене в 2019 році Міністерство цифрової трансформації України відоме в країні та світі своїм проєктом «Цифрова держава» та її мобільним додатком «Дія», онлайн-сервісом державних послуг та різними напрямками цифровізації надання адміністративних послуг.

Нині міністерство декларує такі цілі до 2024 року: 100% публічних послуг доступні населенню та бізнесу онлайн; 6 млн українців залучені до програми розвитку цифрових навичок онлайн; 95% населення, соціальних об'єктів та головних автошляхів мають покриття швидкісним Інтернетом; 10% – доля ІТ у ВВП країни [10].

Саме такі практики реформування публічного управління свідчать про орієнтацію держави на соціально відповідальну діяльність.

Реформа місцевого самоврядування знаходиться вже на завершенні третього етапу. Укрупнення територій, об'єднання громад, новий адміністративно-територіальний устрій призвели до реальної децентралізації і наближення органів місцевого самоврядування до окремих мешканців і громад загалом. Поступовий розвиток місцевого самоврядування набли-

жає жителів громад до реалізації їхніх прав вирішувати питання місцевого значення. Розширення повноважень органів місцевого самоврядування, збільшення фінансових надходжень дали їм змогу поступово перетворитися на суб'єктів соціальної відповідальності, враховувати побажання та очікування стейкхолдерів, реалізовувати велику кількість інфраструктурних проєктів соціальної спрямованості та захисту навколишнього середовища, утримувати в належному стані комунальні підприємства та забезпечувати фінансуванням органи місцевого самоврядування.

Так, наприклад, Бучанська міська рада на своїй вебсторінці постійно інформує мешканців громади та інші зацікавлені сторони щодо виконання бюджету по доходах та видатках, наприклад, наводячи аналітичні дані з фінансування установ [11].

Офіційний портал Києва інформує громаду міста про міські сервіси. Окрема сторінка порталу висвітлює питання запобігання корупції, що є прямим свідченням реалізації владою принципів КСВ. Мешканці міста можуть повідомити владу про факти прояву корупційних правопорушень, а також ознайомитися з антикорупційною програмою [12].

Окреме місце в імplementації принципів і концепції КСВ у систему публічного управління посідають державні підприємства, які знаходяться у власності держави та належать до сфери управління конкретних міністерств. Вони здійснюють господарську діяльність і в певний спосіб віддзеркалюють діяльність бізнесових структур, водночас знаходячись у власності держави.

Показовий приклад успішних державних компаній, що пропагують принципи соціальної відповідальності і комплексно дотримуються вимог до економічної, соціальної та екологічної складових частин сталого розвитку, демонструють державні енергетичні підприємства.

ДП «НАЕК «Енергоатом» висвітлює своє прагнення до успішного і водночас відповідального функціонування з використанням нефінансової звітності та вебсторінки. Нефінансовий звіт за 2020 рік містить 162 сторінки. «Кожен напрям діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом» враховує забезпечення сталого розвитку Компанії та здійснення внеску в досягнення сталого розвитку усього українського суспільства. Пріоритетними цілями сталого розвитку Компанії є Цілі № 3, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 17. У межах цілі № 3 «Міц-

не здоров'я і благополуччя» Компанія доклала усіх зусиль задля мінімізації впливу пандемії Covid-19 на безпечну та надійну роботу атомних електростанцій України. У НАЕК «Енергоатом» було створено штаб із координації роботи з проведення карантинних, профілактичних і протиепідемічних заходів для запобігання поширенню коронавірусу серед працівників Компанії і взаємодії з органами місцевого самоврядування в містах-супутниках АЕС, містах розташування інших відокремлених підрозділів, м. Києві та інших закладах, задіяних у проведенні карантинних і протиепідемічних заходів...» [13].

Зміст нефінансового звіту спрямований на розкриття всіх аспектів соціально відповідальної діяльності державного підприємства від впливу компанії на довкілля до роботи з персоналом та сприяння місцевим громадам.

Відповідно до основної місії ДП НАЕК «Енергоатом» – безпечне виробництво електроенергії – вебсторінка висвітлює реалізацію компанією таких напрямів, як сталий розвиток (соціальна політика, нефінансова звітність, робота з персоналом), а також окремі складники роботи соціально відповідального підприємства, а саме: гендерну політику, комп'ютерно-політику та корпоративну етику, протидію корупції [14].

Також комплексне впровадження принципів соціально відповідальної діяльності демонструють державні енергетичні компанії ПрАТ «Укргідроенерго» та НЕК «Укренерго». Причому друга з них офіційно стала підписантом Глобального договору ООН в Україні. Це дозволило їй отримати «можливість доступу до величезної бази цільових знань у галузі прав людини, трудових ресурсів, навколишнього середовища, боротьби з корупцією, розвитку громад, управління ланцюгами поставок тощо. Працівники компанії зможуть користуватися глобальною бібліотекою та онлайн-академією, а також іншими ресурсами та цифровими платформами мережі UN Global Compact...» [15; 16].

Отже, здійснений моніторинг та аналітичний огляд практик КСВ у бізнесі та різних інститутах системи публічного управління свідчить про наявність позитивних трендів у цій проблематиці. Але перед державою стоїть певний перелік завдань, що потребують термінової розробки і вирішення.

Висновки і перспективи подальшого розвитку. Виконане дослідження дозволило усвідомити нагальну потребу в розвитку концепції

соціальної відповідальності в системі публічного адміністрування.

Максимальний розвиток Концепція КСВ у бізнесі здатна отримати лише в разі розробки та реалізації ефективної державної політики в цій сфері. Це насамперед створення нормативно-правової бази та здійснення умов для впровадження міжнародних стандартів ведення соціально відповідального бізнесу в діяльність суб'єктів господарської діяльності.

Але окремою проблемою постає і потребує вирішення питання імплементації принципів соціальної відповідальності в органах публічного управління та державних підприємствах.

Наявні практики дотримання принципів КСВ у державному управлінні свідчать про реальність і досяжність цього завдання.

При цьому слід зауважити, що впровадження принципів соціальної відповідальності має здійснюватися як у межах реалізації стратегічної реформи державного управління, так і за ініціативою окремих органів та гілок державної влади, що свідомо функціонують задля створення реальної соціальної держави.

Список використаної літератури:

1. Global Sustainable Competitiveness Index. URL: <https://solability.com/the-global-sustainable-competitiveness-index/the-index> (дата звертання: 24.09.2021 р.).
2. 70% репутації – Про те, як розвивається корпоративна соціальна відповідальність в Україні. Марина Саприкіна. URL: <https://m.day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/70-reputaciyi> (дата звертання: 27.08.2021 р.).
3. Бобровська О. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності – дієвий інструмент підвищення якості і ефективності місцевого самоврядування. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.lvivacademy.com%2Fvidavnitstvo_1%2Fedu_46%2Ffail%2Fch1%2F29.pdf&clen=231725&chunk=true (дата звертання: 18.05.2021 р.).
4. Klymenko I.M. Corporate Social Responsibility in the Context of Sustainable Development. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2F>
5. www.dynauka.com.ua%2Fpdf%2F8_2018%2F107.pdf&clen=191098&chunk=true (дата звертання: 15.04.2021 р.).
6. Савченко І.Г. Соціальна відповідальність органів державної влади в умовах розбудови соціальної держави [Текст] : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / Національна академія державного управління при Президентові України. Харківський регіональний інститут державного управління. Харків : [б. в.], 2007. 202 с.
7. Концепція реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. Схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 66-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text> (дата звертання: 07.09.2021 р.).
8. Агропромхолдинг «Астарта-Київ». Корпоративна соціальна відповідальність. URL: <https://astartaholding.com/page/19> (дата звертання: 21.09.2021 р.).
9. Агропромхолдинг «Астарта-Київ». Агропромхолдинг «Астарта-Київ». URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Ffastartaholding.com%2Ffiles%2Fuploads%2F446e32f063f3788870df1cf9e8dbf48c.pdf&clen=10051436&chunk=true> (дата звертання: 21.09.2021 р.).
10. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text> (дата звертання: 23.07.2021 р.).
11. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України: Цілі до 2024 року. URL: <https://thedigital.gov.ua/ministry> (дата звертання: 18.08.2021 р.).
12. Виконання бюджету Бучанської міської територіальної громади станом на 01.10.2021 р. URL: <https://www.bucha-rada.gov.ua/city-budget> (дата звертання: 04.10.2021 р.).
13. Офіційний портал Києва. Запобігання корупції. URL: https://kyivcity.gov.ua/bezpeka_ta_pravoporiadok/borotba_z_koruptsiieiu/ (дата звертання: 15.09.2021 р.).
14. ДП «НАЕК «Енергоатом». Нефінансовий звіт за 2020 рік. URL: http://www.energoatom.com.ua/ua/actvts-16/sustainable_development-98/non_financial_reporting-99/p/nefinansovij_zvit_naek_energoatom_za_2020_rik-47970 (дата звертання: 02.09.2021 р.).
15. ДП «НАЕК «Енергоатом». Сталий розвиток. URL: https://www.energoatom.com.ua/ua/actvts-16/sustainable_development-98 (дата звертання: 02.09.2021 р.).
16. Укренерго приєдналася до Глобального договору ООН в Україні. URL: <https://ua.energy/zagalni-novyny/ukrenergo-pruyednalasya-doglobalnogo-dogovoru-onn-v-ukrayini/> (дата звертання: 26.07.2021 р.).
17. Корпоративна соціальна відповідальність ПРАТ «Укргідроенерго». URL: https://uhe.gov.ua/stalyy_rozvytok/korporativna-sotsialna-vidpovidalnist (дата звертання: 05.07.2021 р.).

Kvasova V. M. Analysis and assessment of the current state of integration of principles/ concepts of corporate social responsibility in the modern system of public administration in Ukraine

The current stage of development of the concept of corporate social responsibility in Ukraine can be assessed as an intermediate between the period of formation and sustainability. On the one hand, a large number of Ukrainian companies with national and foreign capital successfully use the principles of CSR. There are a large number of successful cases for companies to conduct socially responsible activities in relation to internal and external stakeholders. On the other hand, to date, this line of business has not received comprehensive support from the state. There is no clearly defined and enshrined concept of corporate social responsibility in the legislation. At the same time, the existing CSR practices and tools used by socially responsible companies fully comply with international standards. Most companies already publish non-financial statements, which contain information on sustainable development, personnel and social policies. Thus, the next step in ensuring the sustainable development of Ukrainian society, country, state is the comprehensive implementation of the concept of CSR in the current activities of business structures with the involvement of small and medium-sized businesses. At the same time, public administration processes require systemic restructuring. The functions of the state and business in relation to the impact on social development are significantly different. At the same time, along with the differences, there are common features. The state, which creates rules and norms (legislative power), ensures and enforces their proper implementation (executive and judicial power), is a large corporation with a certain structure (system), established links between its elements and their inherent processes. In performing their functions, public authorities should not only promote the development of socially responsible business, but also implement the principles of social responsibility in their activities, ie integrate them into the system and processes of public administration. Socially responsible activities already have basic guidelines in the public sector due to the modern reform of the public administration system. Decentralization, the new administrative-territorial system, the use of value and competence approaches become the fundamental basis for the integration of the basic principles of socially responsible activities in the work of public authorities.

Key words: *corporate social responsibility (CSR), system and processes of public administration, social responsibility of the state, implementation of CSR principles, modern CSR practices.*